

БІЗНЕС ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

У світі всі напрямки діяльності є взаємозалежними. Умови розвитку та рівень життя населення і держави в загальному залежать саме від економіки. Підприємництво є саме тим багатообіцяючим різновидом хазяювання, що надає перспективу злагоджено об'єднувати вигоди держави в здобутті політичної й економічної незалежності з вигодами підприємств та підприємців в покращенні результатів їхнього функціонування.

Постановка проблеми: з давніх-давен в підприємницькій сфері була розповсюджена думка про відповідальність багатства, основою якої була ідея служіння суспільству. Соціальна відповідальність бізнесу - це невимушений вклад бізнесу в становлення суспільства в сферах соціології, економіки та екології, які пов'язані з основною функцією компанії. Суспільство в нашій державі змінилося. Придбати лише потрібний товар покупцю вже недостатньо, тепер ми вбираємо товар улюбленого виробника. Найчастіше вибір припадає на соціально відповідальні фірми, оскільки вони обговорюються на ринку. Проведені соціологічні дослідження показали, що з будь-яких обставин покупці постійно вибирають ті товари та послуги, виробники яких турбуються про соціальний розвиток суспільства.

Мета дослідження: визначити соціальну роль малих підприємств у вирішенні соціально-економічних питань національної економіки. Для цього варто розглянути такі завдання: описати теперішні умови діяльності малого бізнесу в Україні; розглянути економічну сутність, плюси й мінуси цієї форми економічної діяльності; розкрити призначення малого бізнесу в соціально-економічному розвитку України.

Об'єкт дослідження: бізнес, як соціальне явище, та його роль.

Предмет дослідження: філософський аналіз бізнесової діяльності в сфері соціального розвитку країни.

Дослідженість теми. З. Варналій, В. Воротін, Л. Воротіна, Т. Говорушко, В. Збараський, В. Карсекін, М. Малік, В. Месель-Веселяк-вчені, які у своїх працях розглядали питання визначення бізнесу.

В рамках соціально-філософської науки, діяльність бізнесу виступає як характерно людська, осмислена форма активного відношення до себе самої, оточуючих, і цілого світу, сенсом якої є зміна та перетворення їх, задля здобутку власного економічного успіху. Бізнес діяльність є силою, яку ми використовуємо для отримання ефективності праці. Структура бізнес-діяльності є способом зв'язку між складовими галузеві діяльності, мислення та пізнання, сумісність зв'язків між частинами цілого, що об'єднує його.

Бізнес, як явище соціальної економіки існує в умовах характерних людських взаємовідносин. Це система досягнень людей, які здійснюють політичну діяльність. Бізнес, як вид прямої діяльності має на меті отримання прибутку. Визначальні риси бізнесу: ініціативність, самостійність у прийнятті рішень, економічна свобода суб'єктів господарювання, творчий підхід до справи. Причини бізнесу, як соціального явища:

- Мета бізнесу – не надприбуток. Його мета – подолати одну з проблем, яка загрожує суспільству. Наприклад, підвищити рівень життя, освіти, охорони здоров'я, забезпечити доступ до технологій, захистити довкілля;
- Інвестори соціального бізнесу повертають лише суму своїх інвестицій, без будь-яких дивідендів;
- Після повернення інвесторові суми інвестицій, основний прибуток компанії вкладається в її розвиток і покращення якості продукту;

- Фінансова та економічна стійкість;
- Екологічна відповідальність;
- Забезпечення працівників гідною заробітною платою і оптимальними умовами роботи;
- Соціальним бізнесом варто займатися із задоволенням.
- Як і будь-яка сфера економіки, бізнес має свої правила ведення:
- Високо цінувати все, що роблять співробітники;
- Слідкувати за витратами більше, ніж за конкурентами;
- Випереджати очікування клієнтів;
- Поводитися зі співробітниками, як з партнерами;
- Пливти проти течії;
- Прислухатися до співробітників;
- Відзначати успіхи;
- Бути відданим своїй справі;

Філософію підприємця наочно задає етика через виведення того, чому вона не відповідає. Саме він відповідає перед людством за розв'язання таких соціальних завдань, як: дотримання півільних правил, позбавлення від скрути та незайнятості, захист навколишнього середовища та ін. Підприємці мають соціальну відповідальність, з однієї точки зору, для примноження доходу; запровадження нових вакансій; об'єктивність розподілу доходів, одержаних внаслідок роботи підприємства; сторони розходу капіталу; а з іншої - за розповсюдження корупції, соціальна нерівність, апатія до соціальних проблем, значні темпи приросту безробіття і бідності та ін. Отже, у галузі підприємництва складаються різні зв'язки між суб'єктами діяльності.

Соціальна відповідальність бізнесу є альтернативою, яка виникла внаслідок внаслідок поступового його відходу від стандартного використання інструментів. На сьогодні пріоритети бізнесу змінилися, тепер він несе відповідальність не тільки перед своїми вкладниками, а й перед суспільством, допомагає розвиватися території, яка йому належить. Соціальну відповідальність можна назвати філософією компанії, її місією, яка проявляє її відношення до суспільства та його соціальних проблем. Норми соціальної відповідальності:

Надання безпеки на рівні обов'язкових норм національного законодавства

Забезпечення якості продукції

Сплата податків

Проте існують підприємства, які перевищують і норми і додатково займаються благодійністю і завищують норми і правила щодо якості, безпеки і соціального захисту. [3]

В нашій державі соціальна відповідальність підприємства несе здебільшого примусовий характер.

Загальновідомо, що бізнес формується у приватній сфері. Оскільки процес заробітку є не зовсім етичним, тому люди не завжди добре ставляться до бізнесменів і бізнесу в цілому. На даний час бізнесмени мають не тільки економічні

проблеми, а й етичні. Декларація Ко- «Принципи бізнесу» стала важливим внеском у цій темі. Тут йдеться про найголовніші основи бізнесу:

- Економічний та соціальний бізнес, який веде до розвитку безпосереднього та розвитку справедливості й світових взаємозв'язків.

- Мораль бізнесу: від умов закону до відчуття довіри.
- Ставлення до правових норм з повагою.
- Дбайливе ставлення до навколишнього середовища.
- Не втручання у протизаконні дії. [4, с.303]

Л.Хосмер, американський вчений-соціолог, видав працю, схожу за змістом, де описані етичні норми поведінки ділових людей, ці твердження походять з філософії. Приклад деяких цих тверджень:

Не намагайся робити те, що не задовольняє твої інтереси або інтереси твоєї компанії.

Не намагайся робити те, що не сумісне з добром і не сприяє усвідомленню почуття єдності, почуття того, що всі ми працюємо заради однієї спільної мети. [2, с.126]

Організація бізнесу вимагає від людини окрім застосування принципів економічної діяльності, ще й жити тим способом життя, який притаманний бізнесмену, наприклад: компетентність у своїй справі, ініціативність, володіння навичками ділового спілкування, тощо.

Світ змінюється стрімко, так само стрімко виникають і розвиваються нові проекти бізнесу. Тому, напевно, найголовніше зараз – допомагати йому розвиватися.

Отже, бізнес, як соціальне явище, є недостатньо вивченим на даний момент, хоча відіграє важливу роль у суспільстві та впливає на такі суспільні явища як працевлаштування, безробіття, економічний та соціальний розвиток та багато інших, тому бізнес потрібно досліджувати.

Література

1. Бізнес публікації : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://msb.aval.ua/news/?id=24377>
2. Гончарук Т. В., Гурик М. І., Шумка М. Л. Філософські проблеми державного управління. Навч. посібник. Тернопіль. – Економічна думка, 2010. – 126 с.
3. Кінаш І.П. Тичковська Л.П. Соціальна відповідальність як пріоритетна концепція бізнес-структур : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/old_jm/natural/Nvuu/Ekon/2011_33_sv1.
4. Резнік Надія «Соціальна відповідальність бізнесу: сутнісно-теоретичні аспекти» / Н. Резнік. – 2014. – Т. 13. – 303 с.